

Live Test Response Sheet Details

Course Name : Combine Test Series	Note * Correct Answer will Carry 1 mark per Question.Incorrect Answer will carry 25.0% Negative Marks. 1] Options Shown in Green colour with tick are CORRECT. 2] Chosen option on the right of the question indicates the options selected by the candidate.
Subject Name : Test Series	
Topic Name : Test 1	
Test Name : Test 1	
Participant Name : PANDHARINATH KADAMPATILA	
Your Scored : 31.75	
Test Date : 09-04-2023	
Test Time : 12:40:32 PM - 01:40:32 PM	

Status : **Attempted**
Option Selected : **1**
Status : **-0.25**

Question No : 1

योग्य जोड्या लावा.

'नदी' 'खाड्या'
अ) सावित्री i) केळशी
ब) भारजा ii) जैतापूर
क) काजवी iii) दातीवरा
ड) वैतरणा iv) बाणकोट

Answer Options :

✗ A]

अ -i, ब-ii, क-iii, ड-iv

✗ B]

अ -ii, ब-iii, क-iv, ड-i

✗ C]

अ-iii, ब-iv, क-i ,ड-ii

✓ D]

अ-iv, ब-i, क-ii, ड-iii

Solutions :

कोकणातील महत्त्वाच्या नद्या व मुखाजवळील खाड्या :

कोकणातील महत्त्वाच्या नद्यामुखाजवळील खाड्या

उल्हास	वसई खाडी
पाताळगंगा	धरमतर खाडी
शास्त्री	जयगड खाडी
काजवी	भाटये खाडी
कुंडलिका	रोहा खाडी

Status : **Attempted**
Option Selected : **2**
Status : **1.00**

Question No : 2

महाराष्ट्रात पुढीलपैकी कोणत्या वर्षीपासून सामाजिक वनीकरण कार्यक्रम सुरु करण्यात आला आहे ?

Answer Options :

✗ A] 1977

✓ B] 1982

✗ C] 1992

✗ D] 2002

Status : **Attempted**
Option Selected : **3**
Status : **1.00**

Question No : 3

योग्य विधान / ने निवडा .

- अ) महाराष्ट्रातील पहिले जलविद्युत केंद्र खोपोली येथे उभारले गेले.
ब) अप्सरा ही ब्रिटनच्या मदतीने उभारलेली अणुभट्टी आशिया खंडातील पहिली अणुभट्टी आहे

पर्यायी उत्तरे :

Answer Options :

- ✘ A] फक्त अ
✔ C] अ, ब
✘ B] फक्त ब
✘ D] अ, ब अयोग्य

Status : **Attempted**
Option Selected : **3**
Status : **1.00**

Question No : 4

नील क्रांती (Blue Revolution) चा संबंध-----आहे.

Answer Options :

- ✘ A] मधुमक्षिका पालन
✔ C]
✘ B] नदी जोड प्रकल्प
✘ D] दुग्ध उत्पादन

मत्स्योत्पादन

Solutions :

- सोनेरीक्रांती / सुवर्ण क्रांती → मध / फळे उत्पादन
धवल क्रांती / श्वेत क्रांती → दुग्ध उत्पादन
गोल क्रांती → बटाटे उत्पादन
गुलाबी क्रांती → कोळंबी, कांदा उत्पादन
अमृत क्रांती → नदी जोड प्रकल्प
पीत क्रांती → तेलबिया उत्पादन

- महाराष्ट्र शासनाने 2017 मध्ये नीलक्रांती धोरण जाहीर केले.

Status : **Attempted**
Option Selected : **1**
Status : **1.00**

Question No : 5

महाराष्ट्र राज्याचा विस्तार-----आणि----- रेखावृत्त दरम्यान असून त्याचे भौगोलिक क्षेत्रफळ-----चौ. कि. मी. आहे

Answer Options :

- ✔ A] 72°36' पूर्व ते 80°54' पूर्व, 307713
✘ B] 72°36' पश्चिम ते 80°54' पश्चिम 307713
✘ C] 72°16' पूर्व ते 82°16' पूर्व 306773
✘ D] 70° 36 पूर्व ते 80°54' पूर्व, 305673

Solutions :

- महाराष्ट्र राज्याचा अक्षांश विस्तार: 15° 48' उत्तर अक्षवृत्त ते 22° 6' उत्तर अक्षवृत्त
- महाराष्ट्र राज्याचा रेखांश विस्तार : 72°36' पूर्व रेखावृत्त ते 80°54' पूर्व रेखावृत्त
- महाराष्ट्राचे भौगोलिक क्षेत्रफळ 307713 चौ किमी असून ते भारताच्या क्षेत्रफळाच्या 9.36 टक्के आहे.

Status : **Attempted**
Option Selected : **3**
Status : **-0.25**

Question No : 6

खालील कोणत्या राज्यांतून / राज्यांतून कर्कवृत्त व रेखावृत्त (82 ½ ° पूर्व) ही दोन्ही गेली आहेत ?

Answer Options :

- ✘ A] छत्तीसगड व झारखंड
✘ B] छत्तीसगड व ओडिशा
✘ C] उत्तरप्रदेश
✔ D] मध्यप्रदेश व छत्तीसगड

Solutions :

कर्कवृत्त (23½° उत्तर अक्षवृत्त) भारताच्या पुढील आठ राज्यांतून गेले आहे.

- पश्चिमेकडून पूर्वकडे त्यांचा क्रम पुढीलप्रमाणे :-
गुजरात- राजस्थान- मध्यप्रदेश- छत्तीसगड-झारखंड पश्चिमबंगाल- त्रिपुरा- मिझोराम
- भारताची प्रमाणवेळ 82 ½° पूर्व रेखावृत्तावर आधारित आहे.
रेखावृत्त पुढील पाच राज्यांतून अनुक्रमे उत्तरेकडून- दक्षिणेकडे गेले आहे.
उत्तरप्रदेश- मध्यप्रदेश- छत्तीसगड- ओडिशा- आंध्रप्रदेश

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **1.00**

Question No : 7

जोडया जुळवा.

'तालुका' 'जिल्हा'
अ) हवेली 1) नाशिक
ब) पन्हाळा 2) पुणे
क) सटाणा 3) गडचिरोली
ड) धानोरा 4) कोल्हापुर
पर्यायी उत्तरे :-

Answer Options :

- ✓ A] अ -ii ब-iv क-i ड-iii
✗ B] अ -i ब-iv क-iii ड-ii
✗ C] अ-i ब-iv क-ii ड-iii
✗ D] अ-iii ब-ii क-i ड-iv

Solutions :

पुणे हवेली
कोल्हापुर पन्हाळा
नाशिक सटाणा
गडचिरोलीधानोरा

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **1.00**

Question No : 8

पुढीलपैकी कोणता दगडी कोळशाचा प्रकार नाही?

Answer Options :

- ✓ A] सिडेराईट
✗ B] लिग्नाईट
✗ C]
✗ D] पीट

बिटुमिनस

Solutions :

- कोळशातील कार्बनच्या प्रमाणानुसार दगडी कोळशाचे पाच प्रकार पडतात.
  - 1) **Anthrasite** - उच्च उतीचा कोळसा, **80-95%** कार्बन
  - 2) **बिटुमिनस** - मध्यम प्रतीचा **70 ते 80%** कार्बन, जगात सर्वाधिक साठा (80%) या प्रकारचा (कोकच्या निर्मितीत वापर)
  - 3) **लिग्नाईट** - हलक्या प्रतीचा **40%** पेक्षा अधिक कार्बन (वीजनिर्मिती, गॅस निर्मितीकरिता वापर)
  - 4) **पीट** - सर्वात कमी प्रतीचा **40%** पेक्षा कमी कार्बन (डांबर तयार करण्यासाठी वापर)
  - 5) **कॅनल** - अत्यंत निकृष्ट दर्जा

Status : **Attempted**
Option Selected : 4
Status : **1.00**

Question No : 9

जनगणना 2011 प्रमाणे महाराष्ट्रात किती टक्के लोक साक्षर आहेत?

Answer Options :

✘ A]

✘ B]

74.04 %

88.4 %

✘ C]

✔ D]

75.9 %

82.3 %

Solutions :

- 2011 सालच्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात **82.3 टक्के लोक साक्षर** आहेत.
- महाराष्ट्र पुरुष साक्षरता प्रमाण **88.4 टक्के**
महाराष्ट्र स्त्री साक्षरता प्रमाण - **75.9 टक्के**
- 2011 नुसार भारताचे साक्षरतेचे प्रमाण **74.04 टक्के** आहे. त्यातील पुरुष साक्षरता **81.4%** तर स्त्री साक्षरता **65.46%** आहे.

Status : **Attempted**Option Selected : **1**Status : **1.00****Question No : 10**

2011 च्या जनगणनेनुसार खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यामध्ये स्त्री साक्षरतेचे प्रमाण कमी आहे?

Answer Options :

✔ A] नंदुरबार

✘ B] अकोला

✘ C] अमरावती

✘ D] मुंबई उपनगर

Solutions :

- स्त्री साक्षरतेनुसार पहिले पाच जिल्हे :
  - 1) मुंबई शहर
  - 2) मुंबई उपनगर
  - 3) नागपुर
  - 4) अकोला
  - 5) अमरावती
- स्त्री साक्षरतेनुसार शेवटचे पाच जिल्हे :
  - 1) नंदुरबार
  - 2) जालना
  - 3) परभणी
  - 4) धुळे
  - 5) नांदेड

Status : **Attempted**Option Selected : **3**Status : **1.00****Question No : 11**

खालीलपैकी कोणती विधान /विधाने बरोबर नाहीत?

- अ) चिखलदरा हे थंड हवेचे ठिकाण असून सातमाळा- अर्जिठा पर्वत रांगेत आहे.
ब) मध्य व दक्षिण सहयाद्री यांच्या दरम्यान पालघाट खिंड आहे.
क) गोवा राज्यात सिंधुदुर्ग या महाराष्ट्रातील एकमेव जिल्हाची सिमा लागून आहे.

पर्यायी उत्तरे :

Answer Options :

✘ A] अ, ब विधान

✘ B] फक्त क विधान

✔ C] फक्त अ विधान

✘ D] अ, ब, क विधान

Solutions :

- चिखलदरा हे थंड हवेचे ठिकाण सातपुडा पर्वत रांगेत आहे.

Status : **Attempted**

Option Selected : 3
Status : 1.00

Question No : 12

महाराष्ट्रातून वाहणाऱ्या खालील नद्यांचा दक्षिणेकडून उत्तरेकडे कोणता क्रम बरोबर आहे?

Answer Options :

- ✘ A] भीमा, कृष्णा, तापी, गोदावरी
✘ B] कृष्णा, तापी, भीमा, गोदावरी
✔ C] कृष्णा, भीमा, गोदावरी, तापी
✘ D] तापी, गोदावरी, भीमा, कृष्णा

Status : Attempted
Option Selected : 4
Status : 1.00

Question No : 13

भारतातील सर्वात लांब राष्ट्रीय महामार्ग कोणता?

Answer Options :

- ✘ A] NH 48
✘ B] NH 53
✘ C] NH 52
✔ D] NH 44

Solutions :

- राष्ट्रीय महामार्ग क्र 44 (श्रीनगर ते कन्याकुमारी) हा भारतातील सर्वात लांब राष्ट्रीय महामार्ग आहे (जुना क्र NH 7)
- राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 53. (हाजिरा ते कोलकत्ता) हा महाराष्ट्रातील सर्वात लांब राष्ट्रीय महामार्ग आहे. त्याचा जुना क्रमांक NH 6 आहे.

Status : Attempted
Option Selected : 4
Status : -0.25

Question No : 14

खाली दिलेले पठार व जिल्हा यांची योग्य जोडी ओळखा.

Answer Options :

- ✘ A] सासवड पठार - सातारा
✔ B] आर्वी पठार - अमरावती
✘ C] जत पठार - सोलापूर
✘ D] मांजरा पठार - नगर

Solutions :

पठार	जिल्हे
1) सासवड पठार	पुणे
2) खानापूर व जत पठार	सांगली
3) आँध व पाचगणी पठार	सातारा
4) बालाघाट पठार	अहमदनगर
5) मांजरा पठार	नांदेड
6) मालेगाव पठार	नाशिक

Status : Attempted
Option Selected : 1
Status : 1.00

Question No : 15

मध्य प्रदेशातील बन्हाणपूर खिंडीतून महाराष्ट्रात जळगाव जिल्ह्यात कोणत्या शहराजवळ तापी नदी पुन्हा प्रवेश करते?

Answer Options :

- ✔ A] रावेर
✘ B] शहादा
✘ C] शिंदखेडा
✘ D] तळोदे

Solutions :

- तापी नदी उगम: सातपुडा - मुलताई (मध्यप्रदेश) एकूण लांबी: 724 km (महाराष्ट्र 208 Km)
- महाराष्ट्रातील सर्वात मोठी पश्चिम वाहिनी नदी (भारतातील - नर्मदा)

- नंदुरबार जिल्लयातील 'प्रकाशे' शहराच्या थोड्या पश्चिमेस गुजरातमध्ये प्रवेश करते.

Status : **Attempted**
Option Selected : **3**
Status : **-0.25**

Question No : 16

महाराष्ट्रातील पंचायतराज संबंधित वसंतराव नाईक समितीने कोणती शिफारस केली नव्हती?

Answer Options :

✓ A]

ग्रामपंचायतीची लोकसंख्या 500 पेक्षा कमी असू नये.

✗ B] प्रत्येक ग्रामपंचायतीत एक ग्रामसेवक असावा.

✗ C] जिल्हास्तरावर जिल्हा परिषद व तालुका स्तरावर पंचायत समिती असावी.

✗ D] खासदार व आमदार यांचा जिल्हा परिषद मध्ये समावेश नसावा.

Solutions :

- वसंतराव नाईक समितीची स्थापना 1960 साली करण्यात आली. समितीने 226 शिफारशी महाराष्ट्र सरकारला सादर केल्या. यावरून महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, 1961 संमत करण्यात आला.
- 1 मे 1962 पासून महाराष्ट्रात पंचायतराज व्यवस्था अस्तित्वात आली.
- समितीच्या प्रमुख शिफारशी –
  - ग्रामपंचायतीची लोकसंख्या एक हजारापेक्षा कमी असू नये.
  - तलाठी व ग्रामसेवक यांच्या कार्याची जबाबदारी ग्रामपंचायतीवर टाकावी
  - जिल्हाधिकाऱ्यास जिल्हा परिषदेच्या कारभारात हस्तक्षेप करण्याचा अधिकार नसावा.

Status : **Attempted**
Option Selected : **3**
Status : **1.00**

Question No : 17

73 वी घटनादुरुस्ती कधी पासून अंमलात आली?

Answer Options :

✗ A] 22 डिसेंबर 1992

✓ C] 24 एप्रिल 1993

✗ B] 23 डिसेंबर 1992

✗ D] 24 एप्रिल 1994

Solutions :

- पंचायतराजला घटनात्मक दर्जा देणारे 73 वे घटनादुरुस्ती विधेयक 22 डिसेंबर 1992 ला लोकसभेने व 23 डिसेंबर 1992 ला राज्यसभेने मंजूर केले. 24 एप्रिल 1993 पासून अंमलात आले.
- 2010 पासून 24 एप्रिल हा 'पंचायतराज दिन' म्हणून साजरा केला जातो.

Status : **Attempted**
Option Selected : **2**
Status : **1.00**

Question No : 18

पुढील विधाने विचारात घ्या.

- ग्रामपंचायत स्थापना करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकाऱ्यांना आहेत.
- ग्रामपंचायत मतदार संघाला प्रभाग म्हणतात
- ग्रामसभेच्या बैठकीच्या एक दिवसानंतर महिला ग्रामसभा घेतली जाते.
- ग्रामसभा ही गावाच्या विकासासंबंधी अंतिम निर्णय घेणारी सत्ता असते.

वरीलपैकी कोणते / ती वाक्य बरोबर आहे/त ?

Answer Options :

✗ A] फक्त a

✗ C] फक्त a आणि c

✓ B] फक्त b आणि d

✗ D] वरीलपैकी सर्व

Solutions :

- ग्रामपंचायत स्थापना करण्याचे अधिकार विभागीय आयुक्तांना आहेत.
- ग्रामपंचायत मतदारसंघात प्रभाग म्हणतात. प्रभाग संख्या जिल्हाधिकारी ठरवतात.तर प्रभाग रचना तहसीलदार करतात.

- ग्रामसभेच्या एक दिवस आधी महिला ग्रामसभा घेतली जाते.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 19

अग्रक्रम तालिकात पंतप्रधान यांच्या नंतर कोण येते ?

Answer Options :

- ✘ A] उपपंतप्रधान
✘ B] माजी राष्ट्रपती
✔ C] राज्यपाल (त्यांच्या संबंधित राज्यात)
✘ D] उपराष्ट्रपती

Solutions :

- अग्रक्रम तालिका केंद्र व राज्य सरकारच्या अधिकार्यांचा दर्जा आणि क्रम संबंधित आहे.
- तालिका पुढीलप्रमाणे-
  - 1) राष्ट्रपती
  - 2) उपराष्ट्रपती
  - 3) पंतप्रधान
  - 4) राज्यपाल (त्यांच्या संबंधित राज्यात)
  - 5) माजी राष्ट्रपती
  - 6) उपपंतप्रधान
  - 7) भारताचे सन्यायाधीश

Status : **Attempted**
Option Selected : 4
Status : **-0.25**

Question No : 20

सध्या राज्यसभेत 245 सदस्य आहेत. यापैकी किती सदस्य राज्यांचे प्रतिनिधित्व करतात?

Answer Options :

- ✘ A] 238
✔ B] 229
✘ C] 240
✘ D] 230

Solutions :

- राज्यसभेची कमाल सदस्यसंख्या 250 निश्चित केली आहे. त्यापैकी 238 हे राज्यांचे आणि संघराज्य प्रदेशांचे प्रतिनिधी असतील. राष्ट्रपती 12 सदस्य नामनिर्देशित करतो.
- सध्या राज्यसभेत 245 सदस्य आहेत. यापैकी 233 सदस्य राज्यांचे व संघराज्य प्रदेशांचे प्रतिनिधित्व करतात आणि 12 सदस्य राष्ट्रपती नामनिर्देशित करतात.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **1.00**

Question No : 21

पुढीलपैकी योग्य जोड्या जुळवा.

कलमे

- a) 148
b) 149
c) 150
d) 151

पर्यायी उत्तरे :-

विषय

- i) केंद्र व राज्यांच्या लेख्यांचे प्रारूप
ii) लेखापरीक्षण अहवाल
iii) भारताचा महालेखापरीक्षक
iv) महालेखापरीक्षकाची कर्तव्ये व अधिकार

Answer Options :

- ✔ A] ✘ B]
a - iii , b - iv , c - i , d - ii a - ii , b - iv , c - iii , d - i
✘ C] ✘ D]

a - i, b - ii , c - iii, d - iv

a - iv, b - iii, c - ii, d - i

Solutions :

महालेखापरीक्षकासंबंधित कलमे :

- 148 भारताचा महालेखापरीक्षक
149 महालेखापरीक्षकाची कर्तव्ये व अधिकार
150 केंद्र व राज्यांच्या लेख्यांचे प्रारूप
151 लेखापरीक्षण अहवाल

Status : **Attempted**
Option Selected : 2
Status : **-0.25**

Question No : 22

गृहातील एकूण सदस्यसंख्येच्या _____ राज्यसभेने ठराव करून उपराष्ट्रपतीला पदावरून हटवता येते.

Answer Options :

- ✘ A] महाभियोग
✔ C] निव्वळ बहुमताने
✘ B] विशेष बहुमताने
✘ D] साध्या बहुमताने

Solutions :

- उपराष्ट्रपतीला पदच्युत करण्यासाठी औपचारिक महाभियोगाची गरज नाही. गृहातील एकूण सदस्यसंख्येच्या निव्वळ बहुमताने (50% + 1) राज्यसभेने ठराव करून आणि लोकसभेची सहमती घेऊन त्याला पदावरून हटवता येते.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 23

भारतीय संविधानाच्या कोणत्या कलमात 'सहकारी संस्थांना चालना देणे' नमूद केले आहे?

Answer Options :

- ✘ A] कलम - 43 A
✔ B] कलम - 43 B
✘ C] कलम - 44
✘ D] कलम - 40

Solutions :

- राज्यघटनेच्या भाग - 4 मधील कलम - 36 ते कलम - 51 मध्ये राज्यघोरणाची मार्गदर्शक तत्वे दिली आहेत.
कलम- 40 - ग्रामपंचायत संघटित करणे.
कलम - 43 A - औद्योगिक व्यवस्थापनामध्ये कामगारांचा सहभाग
कलम - 44 - नागरिकांसाठी समान नागरी कायदा.

Status : **Attempted**
Option Selected : 2
Status : **1.00**

Question No : 24

खालीलपैकी कोणत्या कायदान्वये भारतामध्ये केंद्रात प्रथमच द्विगृही कायदेमंडळाची निर्मिती करण्यात आली ?

Answer Options :

- ✘ A] भारत सरकार कायदा, 1935
✔ B] भारत सरकार कायदा, 1919
✘ C] इंडिया कॉन्सिल अॅक्ट, 1892
✘ D] इंडिया कॉन्सिल अॅक्ट, 1909

Solutions :

- भारत सरकार कायदा, 1919 नुसार भारतामध्ये केंद्रात प्रथमच द्विगृही कायदेमंडळाची निर्मिती करण्यात आली. त्यामध्ये, कॉन्सिल ऑफ स्टेट्स या वरिष्ठ सभागृहाची व सेंट्रल लेजिस्लेटिव्ह असेंब्ली या कनिष्ठ सभागृहाचा अंतर्भाव करण्यात आला. तसेच या कायदानुसार प्रांतिक विषयांचे राखीव व सोपी व ख्याती असे दोन भाग करून प्रांतात 'द्विदल राज्यपद्धती' सुरु करण्यात आली.

Status : **Attempted**

Option Selected : 4

Status : **1.00**

Question No : 25

यांना संविधान सभेचे घटनात्मक सल्लागार म्हणून नियुक्त करण्यात आले.

Answer Options :

- ✘ A] एच.सी. मुखर्जी
✘ C] जे. बी. कृपलानी

- ✘ B] डॉ. के. एम. मुन्शी
✔ D] सर बी. एन. राव

Solutions :

- 11 डिसेंबर, 1946 रोजी डॉ. राजेंद्रप्रसाद आणि एच. सी. मुखर्जी हे सभेचे अनुक्रमे अध्यक्ष व उपाध्यक्ष म्हणून निवडून आले. सर बी. एन. राव यांना संविधान सभेचे घटनात्मक सल्लागार म्हणून नियुक्त करण्यात आले.

Status : **Attempted**

Option Selected : 1

Status : **-0.25**

Question No : 26

खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी भारतात उद्यानी वसाहत स्थापन केली नव्हती?

Answer Options :

- ✘ A] मसलीपट्टणम
✘ C] पुलिकत

- ✔ B] कालिकत
✘ D] कारीकल

Solutions :

- भारतातील उद्यांच्या स्थापन झालेल्या वसाहती मसलीपट्टणम (1605), पुलिकत (1610), सुरत (1610), बिमलिपलम (1641), कारीकल (1645)/ चिनसुरा (1653), कोचिन (1663) इत्यादी

Status : **Attempted**

Option Selected : 1

Status : **1.00**

Question No : 27

जोड्या लावून योग्य पर्याय निवडा.

- (a) वॉरेन हेस्टिंग्ज
(b) सर विलियम जोन्स
(c) जोनाथन डंकन
(d) डिकवॉटर बेथून

- i) बंगाल एशियाटिक सोसायटी
ii) हिंदू बालिका विद्यालय
iii) कलकत्ता मदरसा
iv) संस्कृत महाविद्यालय बनारस

Answer Options :

✔ A]

✘ B]

a - iii, b - i, c - iv, d - ii

a - i, b - iii, c - ii, d - iv

✘ C]

✘ D]

a - i, b - iii, c - iv, d - ii

a - ii, b - iv, c - iii, d - i

Solutions :

- डिकवॉटर बेथून व ईश्वरचंद्र विद्यासागर - हिंदू बालिका विद्यालय, कलकत्ता
- वॉरेन हेस्टिंग्ज - कलकत्ता मदरसा,
- सर विलियम जोन्स - बंगाल एशियाटिक सोसायटी
- जोनाथन डंकन - संस्कृत महाविद्यालय बनारस

Status : **Attempted**

Option Selected : 3

Status : **1.00**

Question No : 28

पुढीलपैकी पाश्चत्य विद्या समर्थकांचा गट ओळखा ?

Answer Options :

- ✘ A] चार्ल्स ट्रॅव्हेलियन, एच.टी. प्रिंसेप, सर विलियम जोन्स
✔ C] राजा राममोहन रॉय, बिशप हेबर, आलेक्झांडर डफ
✘ B] राजा राममोहन रॉय, व्होरेस विल्सन, एच. टी. प्रिंसेप
✘ D] होरेस विल्सन, सर विलियम जोन्स, एच. टी. प्रिंसेप

Solutions :

शिक्षणाचे माध्यम कोणते असावे ? यावरील वाद पौर्वात्य विरुद्ध पाश्चिमात्य म्हणून ओळखला जातो.

- पौर्वात्य विद्या समर्थक - व्होरेस विल्सन, सर विलियम जोन्स, एच. टी. प्रिंसेप,
- पाश्चत्य विद्या समर्थक - राजा राममोहन रॉय, बिशप हेबर, चार्ल्स ट्रॅव्हेलियन, आलेक्झांडर डफ

Status : **Attempted**

Option Selected : 2

Status : **-0.25**

Question No : 29

शिक्षणविषयक हंटर आयोगाचे कार्यक्षेत्र कोणते होते?

Answer Options :

- ✘ A] फक्त प्राथमिक शिक्षण
✔ C] पूर्व प्राथमिक व प्राथमिक शिक्षण
✘ B] फक्त माध्यमिक शिक्षण
✔ D] प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षण

Solutions :

- वूडच्या शिफारशी लागू झाल्यानंतर **1882 साली** हंटरच्या अध्यक्षतेखाली एका आयोगाची स्थापना करण्यात आली. हंटर आयोगाचे कार्यक्षेत्र प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षण हे होते.
- आयोगाने प्राथमिक शिक्षणाच्या प्रगतीकडे सरकारने विशेष लक्ष घ्यावे, व त्यांची भाषा स्थानिक असावी अशी प्रमुख शिफारस केली.

Status : **Attempted**

Option Selected : 4

Status : **-0.25**

Question No : 30

दर्पण हे मराठी भाषेतील पहिले वर्तमानपत्र या वर्तमानपत्राविषयी काय खरे नाही?

Answer Options :

- ✔ A] दर्पण हे मराठी व इंग्रजी दोन्ही भाषेत निघत असे, दोन्हीमधील बातम्या वेगवेगळ्या मजकूर स्वरूपात असत.
✘ B] दर्पणाची इंग्रजी बाजू बाळशास्त्री सांभाळत असत.
✘ C] दर्पण प्रथम पाक्षिक होते व नंतर त्याचे साप्ताहिकात रूपांतर झाले.
✘ D] दर्पणाची त्रैमासिक वर्गणी 6 रुपये होती . ते दर शुक्रवारी निघत असे.

Solutions :

- **6 जानेवारी 1832 रोजी बाळशास्त्री जांभेकर** यांनी दर्पण वर्तमानपत्र सुरु केले. दर्पण हे मराठी व इंग्रजी दोन्ही भाषेत निघत असे, दोन्हीमधील मजकूर एकच असे.

Status : **Attempted**

Option Selected : 1

Status : **-0.25**

Question No : 31

धार्मिक शुद्धी व बंगाली मुस्लिमांतील अनिष्ट प्रथा नष्ट करण्यासाठी कोणती चळवळ सुरु झाली होती?

Answer Options :

- ✘ A] वहाबी आंदोलन
✔ C] फरियादी चळवळ
✘ B] तायुनी चळवळ
✘ D] देवबंद चळवळ

Solutions :

- **1804 साली फरीदपूर (बंगाल)** येथे **हाजी शरियतुल्ला** यांनी फरियादी चळवळ सुरु केली.
- धार्मिक शुद्धी व बंगाली मुस्लिमांतील अनिष्ट प्रथा नष्ट करण्यासाठी ही चळवळ सुरु केली होती.
- नंतर या चळवळीने आर्थिक व राजकीय स्वरूप धारण केले.

Status : Attempted

Option Selected : 3

Status : -0.25

Question No : 32

ब्राम्हणेतर पक्षामध्ये पडलेल्या फुटीची, मतभिन्नतेची कारणे :

- a) सायमन कमिशनच्या भारत भेटीबाबत कोणती भूमिका घ्यावी यावरून मतभेद
- b) सविनय कायदेभंगाबाबत कोणती भूमिका घ्यावी यावरून मतभेद
- c) ब्राम्हणेतर पक्षात ब्राम्हणांना प्रवेश देण्यात यावा यावरून मतभेद

वरीलपैकी कोणते विधान / विधाने बरोबर आहे / त?

Answer Options :

- ✗ A] फक्त a आणि c
- ✗ C] फक्त b आणि c
- ✓ B] फक्त a आणि b
- ✗ D] वरीलपैकी एकही नाही

Solutions :

- पुणे येथील जेधे मॅन्शन येथे 12 डिसेंबर 1920 रोजी ब्राम्हणेतर पक्षाची स्थापना झाली.
- यासाठी जेधे बंधू, भास्कराव जाधव, धनजी शाह कूपर, बाबूराव जगताप, आनंदराव जगताप, वालचंद कोठारी यांनी पुढाकार घेतला.
- ब्राम्हणेतर पक्षात 1937 साली फूट पडली. त्यातील एक कारण ब्राम्हणेतर पक्षात ब्राम्हणा शिवाय बहुजन समाजातील सर्वांना एकत्र आणायचे किंवा नाही हा वाद होता.

Status : Attempted

Option Selected : 1

Status : -0.25

Question No : 33

भारतीय हस्तकलांचा नाश करण्यासाठी इंग्रजांनी कोणता मार्ग वापरला नाही?

Answer Options :

- ✗ A] मुक्त व्यापाराचे धोरण
- ✗ C] रेल्वेचा प्रभावी वापर
- ✓ B] भारतातून पक्का मालाची निर्यात
- ✗ D]

व्यापारी प्रदर्शन व मेळे भरविणे

Solutions :

- भारतीय हस्तकलांचा नाश करण्यासाठी ब्रिटिशांनी आपल्या राजकीय सत्तेचा गैरवापर केला.
- भारतीय मालावर मोठ्या प्रमाणात आयात निर्यात कर लावला.
- भारतातून कच्च्या मालाची निर्यात केली व भारतात इंग्लंडचा पक्का माल आयात केला.

Status : Attempted

Option Selected : 4

Status : 1.00

Question No : 34

खालीलपैकी कोणी संपत्तीच्या वहनाची वसाहतवादी आर्थिक समीक्षा केली?

Answer Options :

- ✗ A] गोपाळ कृष्ण गोखले
- ✗ C] कृष्णशास्त्री चिपळूणकर
- ✗ B] गोपाळ हरी देशमुख
- ✓ D] वरीलपैकी सर्व

Solutions :

- संपत्तीच्या अपहरणामुळे भारतात भांडवल उपलब्ध होऊ शकत नाही म्हणून औद्योगिक विकास होत नाही ,
- संपत्तीचे वहन (अपहरण) हे भारतीय दारिद्र्याचे मुख्य कारण आहे ,असे वसाहतवादी आर्थिक समीक्षेद्वारे लोकांना पटवून दिले.
- गोपाळ कृष्ण गोखले यांनी अंदाजपत्रकाचे विश्लेषण केले.
- गोपाळ हरी देशमुख यांनी 'लक्ष्मीज्ञान' हा अर्थशास्त्रावरील ग्रंथ लिहिला.
- 'अर्थशास्त्र परिभाषा' हा ग्रंथ कृष्णशास्त्री चिपळूणकर यांनी लिहिला.

Status : Attempted

Option Selected : 1

Option Selected : 1
Status : -0.25

Question No : 35

1857 च्या संदर्भात पुढील संस्थानांतील विसंगती असणारे संस्थान ओळखा?

Answer Options :

- ✘ A] हैदराबाद
✔ C] झाशी
✘ B] ग्वाल्हेर
✘ D] पातियाला

Solutions :

- 1857 च्या उठावात पुढील संस्थानांनी भाग घेतला नाही- हैदराबाद, ग्वाल्हेर, नेपाळ, पातियाला, जिंद, कपूरथळा,
- 1857 च्या उठावात इंदौरचे होळकर तटस्थ होते तर झाशीच्या राणी लक्ष्मीबाई यांनी उठावात सहभाग घेतला.

Status : Attempted
Option Selected : 2
Status : 1.00

Question No : 36

अखिल भारतीय किसान सभेची स्थापना 1936 साली लखनौ येथे झाली. या सभेचा मुख्य उद्देश काय होता?

Answer Options :

- ✘ A] आधुनिक कृषीपद्धतीचा शेतकऱ्यात प्रसार करणे.
✔ B] आर्थिक शोषणापासून शेतकीचे रक्षण करणे.
✘ C] सामाजिक शोषणापासून शेतकऱ्याचे रक्षण करणे.
✘ D] शेतकरी वर्गात राजकीय अधिकारा विषयी जागृती निर्माण करणे.

Solutions :

- अखिल भारतीय किसान सभेचे संस्थापक स्वामी सहजानंद व महासचिव एन. जी. रंगा होते.
- पहिल्या अधिवेशनासाठी पंडित नेहरू उपस्थित होते.
- आर्थिक शोषणापासून शेतकऱ्यांचे रक्षण करणे हा सभेचा मुख्य उद्देश होता.
- अखिल भारतीय किसान सभेचे दुसरे अधिवेशन काँग्रेस अधिवेशनासोबतच फैजपूर येथे 1936 साली झाले.
- यावेळी एन. जी. रंगा अधिवेशनाचे अध्यक्ष होते.

Status : Attempted
Option Selected : 4
Status : 1.00

Question No : 37

पुढीलपैकी गांधीजींच्या सत्याग्रहाची वैशिष्ट्ये कोणती होती?

- a) हृदय परिवर्तन करण्यावर भर
b) सत्याग्रह समाज हितासाठी असावा .
c) सत्याग्रह प्रत्यक्ष कृतीचा मार्ग आहे.
d) विरोधकांवर प्रेम असावे.

पर्यायी उत्तरे:

Answer Options :

- ✘ A] फक्त a आणि b
✔ D] वरीलपैकी सर्व
✘ B] फक्त a, b आणि c
✘ C] फक्त a, b आणि d

Solutions :

- गांधीजी म्हणतात सत्याच्या प्राप्तीसाठी अहिंसात्मक मार्गाने केलेला प्रयत्न म्हणजे सत्याग्रह.
- विरोध नष्ट करणे, विरोधक नव्हे हे सत्याग्रहाचे मुख्य सूत्र आहे.
- सत्याग्रह संकल्पनेचा जन्म दक्षिण आफ्रिकेत झाला.

Status : Attempted
Option Selected : 2
Status : -0.25

Question No : 38

1904 साली, श्री शंकर प्रासादिक सोमवंशीय हितचिंतक मित्र समाज (सोमवंशीय हितवर्धक सभा) ही संस्था कोणी स्थापन केली?

Answer Options :

- ✓ A] शिवराम जानबा कांबळे
✗ C] किसन फागुजी बनसोडे

- ✗ B] गोपाळबाबा वलंगकर
✗ D] देविदास नामदेवराव कांबळे

Solutions :

- शिवराम कांबळे यांनी पुण्यात सोमवंशीय हितवर्धक संस्था स्थापन केली.
- या सभेचा उद्देश अस्पृश्य लोकांना लष्कर व पोलीस खात्यात नोकऱ्या मिळव्यात आणि त्यांच्या मुलांचे शिक्षण सरकारने करावे यासाठी शाळा व वाचनालये सुरु करणे हा होता.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 39

खालीलपैकी कोणत्या वृत्तपत्राला शाहू महाराजांनी आर्थिक मदत केलेली नव्हती?

Answer Options :

- ✗ A] मूकनायक
✗ C] जागरुक

- ✗ B] हंटर
✓ D] बहिस्कृत भारत

Solutions :

- शाहू महाराजांनी आर्थिक मदत केलेली वृत्तपत्रे - जागरुक, मूकनायक, विजयी मराठा, राष्ट्रवीर, संदेश, शिवछत्रपती हंटर, ब्राम्हणेतर, प्रबोधन, जागृती, डेक्कन रयत, राष्ट्रवीर दीनमित्र, कैवारी, तेजी तरुण मराठा

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : **1.00**

Question No : 40

खालील विवरणावरून व्यक्ती ओळखा.

- a) बालविवाह विरोधी चळवळीचे प्रवर्तक
b) विधवा पुनर्विवाहाचे समर्थक केले.
c) 'इंडियन स्पेक्टर' हे साप्ताहिक सुरु केले.
d) 'नीति विनोद' नावाचा ग्रंथ लिहिला.

पर्यायी उत्तरे:

Answer Options :

- ✗ A] डॉ. रा. गो. भांडारकर
✓ C] बेहरामजी मलबारी

- ✗ B] बाबा पदमनजी
✗ D] ल. ब. भोपटकर

Solutions :

बेहरामजी मलबारी -

- व्यावसायिक पत्रकार.
- बालविवाहाचे अनिष्ट परिणाम शालेय अभ्यासक्रमात समाविष्ट करावेत, विधवांना पुनर्विवाहास परवानगी द्यावी अशी मागणी केली.
- दादाभाई नौरोजींच्या 'व्हॉइस ऑफ इंडिया' या वृत्तपत्रात त्यांनी लिखाण केले.
- बेहरामजींचे साहित्य - अपील ऑन बिहाफ ऑफ डॉटर्स ऑफ इंडिया, गुजराथ अँड गुजराथीज, नीतिविनोद इत्यादी.
- दयाराम गिडमल यांच्या सहाय्याने त्यांनी 'सेवासदन' ही संस्था स्थापन केली.

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : **-0.25**

Question No : 41

पुढील विधानांचा विचार करा.

- 1) CDS पद्धतीने काढला गेलेला बेरोजगारीचा दर हा व्यक्ती दर असतो.
2) UPS पद्धतीने काढला गेलेला दर हा व्यक्ती दिन दर असतो.

Answer Options :

Answer Options :

- ✘ A] फक्त अ बरोबर
✘ C] अ व ब दोन्ही बरोबर

- ✘ B] फक्त ब बरोबर
✔ D] अ व ब दोन्ही चूक

Solutions :

- UPS पद्धतीने काढला गेलेला बेरोजगारीचा दर हा **व्यक्ती दर** असतो. इथे व्यक्तीनुसार **बेरोजगारीचा दर** मोजला जातो. तसेच CDS पद्धतीने काढला गेलेला दर हा व्यक्ती दिन दर असतो किंवा काल दर असतो तो व्यक्तीचा दिनानुसार मोजला जातो.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 42

स्त्री व पुरुष संसदेतील सहभाग या घटकाचा विचार कोणत्या निर्देशांकात केला जातो?

Answer Options :

- ✘ A] लिंग आधारित विकास निर्देशांक
✔ C] लिंग असमानता

- ✘ B] जागतिक लिंग आधारित अंतर निर्देशांक
✘ D] समायोजित मानव विकास निर्देशांक

Solutions :

लिंग असमानता निर्देशांक :

- 2010 पासून **मानवी विकासातील लैंगिक असमानता मोजण्यासाठी** हा निर्देशांक .
- प्रजनन स्वास्थ्य ,सशक्तीकरण, आणि रोजगार क्षेत्र या घटकांचा समावेश होतो .
- सशक्तीकरण या घटकांतर्गतच स्त्री व पुरुषांचा संसदेतील सहभाग लक्षात घेतला जातो.

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : **1.00**

Question No : 43

पुढील पैशांची दुय्यम कार्य कोणती ?

- अ) विनिमय माध्यम
ब) मूल्यसंग्रहण
क) आस्थगित देयमान
ड) मूल्यमापनाचे साधन

Answer Options :

- ✘ A] अ ब क व ड बरोबर
✔ C] फक्त ब व क बरोबर

- ✘ B] फक्त अ व ब बरोबर
✘ D] अ ब व क बरोबर

Solutions :

- प्राथमिक कार्य वगळता पैशांची इतरही कार्ये आहेत जी **दुय्यम** आहेत.
- पैशांमुळे भविष्यकालीन देणी देणे शक्य होते . याला **आस्थगित देयमान किंवा विलंबित देणी** असे म्हणतात.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 44

पुढीलपैकी कोणत्या प्रकल्पांचा उल्लेख हा दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये आढळतो?

- अ) सिंद्री खत कारखाना
ब) हिराकुड धरण प्रकल्प
क) BHEL
ड) रुरकेला लोह पोलाद प्रकल्प

पर्याय :

Answer Options :

- ✘ A] वरीलपैकी सवे
✘ C] अ व क बरोबर

- ✘ B] अ ब व क बरोबर
✔ D] क व ड बरोबर

Solutions :

दुसरी पंचवार्षिक योजना :

1. अणू ऊर्जा आयोग
2. नांगल खत कारखाना
3. दुर्गापूर लोह पोलाद उद्योग
4. भिलाई लोह पोलाद उद्योग

Status : **Not Attempted**

Option Selected : -

Status : **0.00**

Question No : 45

जागतिक बँक गटाच्या कोणत्या खिडकीचा भारत हा सदस्य नाही?

Answer Options :

- ✘ A] IBRD
✘ C] IFC

- ✘ B] IDA
✔ D] ICSID

Solutions :

- स्थापना- 1956
सदस्य - 155
ICSID ही तंट्या व वादांची सोडवणूक करणारी शाखा आहे.

Status : **Attempted**

Option Selected : 4

Status : **-0.25**

Question No : 46

पुढील पर्यायातील योग्य विधान ओळखा.

Answer Options :

- ✘ A] पुरवठा आपली मागणी निर्माण करतो हे ऐजल चा नियम सांगतो. ✘ B] फिलिप्स वक्ररेषा नुसार बेरोजगारीचा दर व चलनवाढीचा दर यात सम
✔ C] ज्या वस्तूची अधिक किंमतीस मागणी वाढते व कमी किंमतींना मागणी प्रमाण दर्शविते.
घटते त्यांना जिफेन वस्तू म्हणतात ✘ D] वरीलपैकी सर्व विधाने बरोबर

Solutions :

- पुरवठा आपली मागणी निर्माण करतो हे **से ज चा नियम** सांगतो.
- **फिलिप्स वक्ररेषा** नुसार **बेरोजगारीचा दर व चलनवाढीचा दर यात व्यस्त प्रमाण दर्शविते.**

Status : **Attempted**

Option Selected : 1

Status : **-0.25**

Question No : 47

2021-22 या वर्षात सर्वाधिक थेट परकीय गुंतवणूक (FDI) कोणत्या राज्यात झाली आहे?

Answer Options :

- ✘ A] महाराष्ट्र
✔ C] कर्नाटक

- ✘ B] गुजरात
✘ D] दिल्ली

Solutions :

- सर्वाधिक FDI :
  - 1) कर्नाटक
  - 2) महाराष्ट्र
  - 3) दिल्ली

- UNCTAD च्या अहवालानुसार जा. गुंतवणूक प्राप्त देशांत भारत जगात सातवा आहे.

Status : **Attempted**
Option Selected : 4
Status : **-0.25**

Question No : 48

डॉ. व्ही. के. आर. व्ही. राव यांनी 1925-1929 सालासाठी राष्ट्रीय उत्पन्न सर्वात प्रथम वैज्ञानिक पद्धतीने गणले. त्यावेळी त्यांना-----इतके दरडोई उत्पन्न आढळले.

Answer Options :

- ✘ A] 20
✔ C] 78
✘ B] 90
✘ D] 72

Solutions :

- डॉ. व्ही. के. आर. व्ही. राव राष्ट्रीय उत्पन्न लेखा प्रणालीचे प्रतिपादन केले.
राष्ट्रीय लेखा प्रणालीचे जनक
राष्ट्रीय उत्पन्न – 2301 cr
(1925-1929)

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : **-0.25**

Question No : 49

देशात विकसित करण्यात आलेली पहिली बंदे भारत एक्सप्रेस 15 फेब्रुवारी 2019 रोजी -----या मार्गादरम्यान धावली.

Answer Options :

- ✘ A] कोलकत्ता ते नवी दिल्ली
✘ C] मुंबई ते नवी दिल्ली
✘ B] मुंबई ते नागपूर
✔ D] वाराणसी ते नवी दिल्ली

Solutions :

- देशात विकसित करण्यात आलेली अर्धजलदगती अशी पहिली रेल्वे .
• या रेल्वेचे नाव ट्रेन 18 असे होते कारण ही रेल्वे कोच फॅक्टरीत मेक इन इंडिया अन्वये 18 महिन्यात उभारण्यात आली.

Status : **Attempted**
Option Selected : 4
Status : **1.00**

Question No : 50

खाली बँका व त्यांचे विलीनीकरण या बदलच्या जोड्या देण्यात आलेल्या आहेत. यातील अयोग्य जोडी असलेला पर्याय ओळखा.

Answer Options :

- ✘ A] युनायटेड बँक ऑफ इंडिया - पंजाब नॅशनल बँक
✘ C] सिंडिकेट बँक - कॅनरा बँक
✘ B] अलाहाबाद बँक - इंडियन बँक
✔ D] आंध्रा बँक - कॉर्पोरेशन बँक

Solutions :

- आंध्रा बँक व कॉर्पोरेशन बँक या दोन्ही बँका ह्या युनियन बँकेत विलीन झालेल्या आहेत.
• बँक ऑफ बडोदा मध्ये विजया बँक व देना बँक विलीन झालेल्या आहेत.

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : **-0.25**

Question No : 51

राजकोषीय तुटीतला असा भाग ज्या भागाचा अर्थ भरण्यासाठी शासन रीझर्व्ह बँकेकडून कर्ज घेते किंवा उचल घेते, त्या तुटीच्या भागाला काय म्हणतात.

Answer Options :

- ✘ A] प्राथमिक तूट
✘ C] अर्थसंकल्पीय तूट
✘ B] राजकोषीय तूट
✔ D] चलनविषयक तूट

Solutions :

- चलनविषयक तूट
= रीझर्व्ह बँकेकडून केलेली उचल किंवा कर्ज
- प्राथमिक तूट
= राजकोषीय तूट – व्याज

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : **-0.25**

Question No : 52

FRBM कायद्याचे पुनर्विलोकन करण्यासाठी 2016 साली कोणाच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्यात आली?

Answer Options :

- ✗ A] सुरेश तेंडुलकर
- ✗ C] अरविंद पानगरीया
- ✓ B] एन. के. सिंग
- ✗ D] सी. रंगराजन

Solutions :

- सध्याच्या अधिक स्थैर्यतेसाठी रोडमॅप सुचविणे व FRBM कायद्याचे पुनर्विलोकन करणे असे या समितीचे उद्दिष्ट्य होते.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 53

15 व्या वित्त आयोगाने महसूल वाटप ठरवताना सर्वाधिक भार कोणत्या घटकाला दिला?

Answer Options :

- ✗ A] लोकसंख्या
- ✓ C] उत्पन्न दुरावा
- ✗ B] वन व पर्यावरण
- ✗ D] क्षेत्रफळ

Solutions :

- लोकसंख्या- 15%
- वन व पर्यावरण- 10%
- उत्पन्न दुरावा- 45%
- क्षेत्रफळ- 15%

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : **-0.25**

Question No : 54

पुढील विधाने तपासा.

- अ) 1997 साली स्थापन झालेली नरसिंहन II ही समिती ही वित्तीय सुधारणा दर्शवते.
- ब) बँकांच्या शाखा विस्तारासाठी परवाना पद्धत रद्द करण्यात यावी अशी शिफारस नरसिंहन समिती II ने केली आहे.

पर्याय :

Answer Options :

- ✗ A] फक्त अ बरोबर
- ✗ C] अ व ब दोन्ही बरोबर
- ✗ B] फक्त ब बरोबर
- ✓ D] अ व ब दोन्ही चूक

Solutions :

- 1997 साली स्थापन झालेली नरसिंहन II ही समिती ही बँकिंग सुधारणा दर्शवते व 1991 ला स्थापन झालेली नरसिंहन समिती ही वित्तीय सुधारणा दर्शवते.
- बँकांच्या शाखा विस्तारासाठी परवाना पद्धत रद्द करण्यात यावी अशी शिफारस नरसिंहन समिती I ने केली आहे.

Status : **Attempted**
Option Selected : 2

Status : -0.25

Question No : 55

राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अभियान हे कोणत्या पंचवार्षिक योजना काळात सुरु करण्यात आले?

Answer Options :

- ✗ A] पहिली पंचवार्षिक योजना
✓ C] अकरावी पंचवार्षिक योजना
✗ B] आठवी पंचवार्षिक योजना
✗ D] बारावी पंचवार्षिक योजना

Solutions :

- 2007-08 साली रब्बी हंगामापासून **100%** केंद्रपुरस्कृत असे राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अभियान सुरु करण्यात आले.
- 11 व्या पंचवार्षिक योजनेअखेर तांदूळ, गहू, व कडधान्ये यांच्या उत्पादनात अनुक्रमे **10, 8 व 2** मिलियन टन वाढ करण्याचे उद्दिष्ट्ये ठरवण्यात आले.

Status : **Not Attempted**

Option Selected : -

Status : **0.00**

Question No : 56

पुढील विधाने अभ्यासा. योग्य पर्याय निवडा.

- a) सोडिअम हा मॅग्नेशियमपेक्षा कमी क्रियाशील आहे.
b) सोडिअम आणि अॅल्युमिनिअम इलेक्ट्रॉन्स घेऊन ऋणायन (Anion) तयार करतात.

Answer Options :

- ✗ A] a आणि b योग्य
✗ C]
✓ B] a आणि b अयोग्य
✗ D] a अयोग्य b योग्य

a व योग्य b योग्य

Solutions :

I] इलेक्ट्रॉन संरूपण (Electronic configuration) :

बहुतेक धातूंच्या बाह्यतम कक्षमध्ये इलेक्ट्रॉन्स ची संख्या 1 ते 3 पर्यंत असते. ही संख्या जेवढी कमी तेवढा तो धातु अधिक क्रियाशील असतो.

i) सोडियम : अणुअंक : 11 → electronic configuration : 2,8,1

ii) मॅग्नेशियम : अणुअंक : 12

E.C. : 2,8,2

iii) अॅल्युमिनिअम : अणुअंक : 13

EC: 2,8,3

म्हणून सोडियम हा मॅग्नेशियमपेक्षा अधिक क्रियाशील.

II] आयन निर्मिती - धातुमध्ये त्यांच्या बाह्यतम कक्षेतील e - गमावून धनायन तयार करण्याची प्रवृत्ती असते.

Status : **Attempted**

Option Selected : 3

Status : **-0.25**

Question No : 57

शिसे (lead) या धातुमुळे मानवात----- हा रोग आढळून येतो.

- a) मानसिक अस्वास्थ्य (toxic psychosis)
b) दंतक्षय
c) अक्रोडायनिया
d) अॅनिमिया

Answer Options :

- ✗ A] a, b, c
✗ C] c
✗ B] a,b
✓ D] a,d

Status : **Attempted**

Option Selected : 1

Status : **-0.25**

Question No : 58

- a) पेपर टॉवेल्स कडून होणारे द्रव्याचे शोषण हे----- याचे उदाहरण आहे.
b) डोळ्यांमध्ये अश्रुवहनासाठी ----- प्रक्रिया आवश्यक असते.

Answer Options :

- ✘ A] पृष्ठताण, केशाकर्षण
✘ C] पृष्ठताण, पृष्ठतान
✘ B] केशाकर्षण, पृष्ठताण,
✔ D] केशाकर्षण, केशाकर्षण

Status : **Attempted**
Option Selected : **3**
Status : **-0.25**

Question No : 59

ध्वनीचा स्रोत किंवा ऐकणारी व्यक्ती किंवा दोन्हीही गतिमान असतील (विरुद्ध किंवा समान दिशेने) तर ध्वनीची वारंवारिता सापेक्ष रित्या _____

Answer Options :

- ✘ A] वाढते
✘ C] वाढते आणि कमी होते
✘ B] कमी होते
✔ D] वाढते किंवा कमी होते

Solutions :

डॉप्लर परिणाम -

ध्वनीचा स्रोत किंवा ऐकणारी व्यक्ती किंवा दोन्हीही गतिमान असतील (म्हणजे एकमेकांकडे येत असतील किंवा एकमेकांपासून दूर जात असतील) तर ध्वनीची वारंवारिता सापेक्ष रित्या वाढते किंवा कमी होते.

Status : **Attempted**
Option Selected : **2**
Status : **1.00**

Question No : 60

पुढीलपैकी----- यांच्यामुळे मनुष्याच्या त्वचेत उ जिवनसत्व तयार होते.

Answer Options :

- ✘ A] दृश्य प्राणे (Visible Waves)
✘ C] गॅमा प्राणे (Gamma Rays)
✔ B] अतिनील प्राणे (Ultraviolet waves)
✘ D] वरीलपैकी सर्व.

Status : **Attempted**
Option Selected : **1**
Status : **-0.25**

Question No : 61

मानवी डोळ्यांचा कोणता भाग आत येणाऱ्या किरणांना नियंत्रित करतो.

Answer Options :

- ✘ A] कोरनिआ (cornea)
✘ C] प्युपिल
✘ D] रेटिना
✔ B] इरिस (Iris)

Status : **Attempted**
Option Selected : **4**
Status : **1.00**

Question No : 62

प्रदीर्घ आवर्त सारणीत----- या दोन मलदव्यांमध्ये विकर्ण संबंध आढळतो

Answer Options :

- ✘ A] Be आणि si
✘ C] Be आणि Al

- ✘ B] Li आणि Mg
✔ D] वरीलपैकी सर्व

Solutions :

लिथियम हे पहिल्या गणातील पहिले मुलद्रव्य, मॅग्नेशियम या पुढच्या गणातील दुसऱ्या मुलद्रव्याशी साम्य दाखवते, तसेच बेरिलियम हे दुसऱ्या गणातील पहिले मुलद्रव्य, अॅल्युमिनिअम या पुढच्या गणातील दुसऱ्या मुलद्रव्याशी साम्य दाखवते. या तिरप्या रेषेतील साम्याला विकर्णय समानता (Diagonal Relationship) म्हणतात.

Status : **Attempted**
Option Selected : 2
Status : 1.00

Question No : 63

विनॉक्सी श्वसनाच्या शेवटी----- तयार होतो / होते.

Answer Options :

- ✘ A] अल्कोहोल, अल्डीहाइड
✘ C] अल्डीहाइड, कार्बन डायऑक्साइड

- ✔ B] अल्कोहोल, कार्बन डायऑक्साइड
✘ D] वरीलपैकी एकही नाही.

Solutions :

विनॉक्सीश्वसनी जिवानू किंवा किण्व मध्ये ग्लायकॉलिसीस प्रक्रियेनंतर फरमेंटेशन प्रक्रियेला सुरुवात होऊन अल्कोहोल व कार्बन डायऑक्साइड तयार होतात.

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : 1.00

Question No : 64

पिकांवरील बुरशीजन्य रोगांच्या नियंत्रणासाठी-----वापरतात.

Answer Options :

- ✘ A] कॉपर सल्फेट
✔ C] बोर्डॉक्स मिश्रण व गंधक

- ✘ B] चुना
✘ D] वरीलपैकी एकही नाही.

Solutions :

बोर्डॉक्स मिश्रण - कॉपर सल्फेट + चुना

Status : **Attempted**
Option Selected : 4
Status : 1.00

Question No : 65

वनस्पतीमध्ये मुळांपासून खोड व पानांपर्यंत पाण्याचे वहन पुढीलपैकी कोणत्या प्रक्रियाद्वारे होते?

- a) कॅपिलरी फोर्स थिअरी
b) ट्रान्सपिरेशन पुल थिअरी
c) रूट प्रेशर थिअरी
d) व्हायटल फोर्स थिअरी

Answer Options :

- ✘ A] a, b आणि d
✘ C] a, b, c

- ✘ B] a, c आणि d
✔ D] a, b, c, d

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : -0.25

Question No : 66

QUESTION NO : 66

वनस्पतीमध्ये पुढील लक्षणे कोणत्या सुक्ष्मपोषकतत्त्वाच्या कमतरतेमुळे आढळून येतात?

- a) अग्राकुर गळून पडणे
- c) एकझांथिमा
- d) ऊती मृत होणे

Answer Options :

✗ A]

Mn²⁺

✓ B]

Zn²⁺

✗ C]

Cu²⁺

✗ D]

Ni²⁺Status : **Attempted**

Option Selected : 1

Status : **-0.25****Question No : 67**

पुढीलपैकी कोणत्या एकजनुकिय विकृती आहेत?

- a) डाऊन सिंड्रोम
- b) कर्णका वर्णकहीनता (Albinism)
- c) तंतुकणिका विकृती
- d) क्राय डु चाट सिंड्रोम

Answer Options :

✗ A] a, b, c, d

✗ C] a,d

✗ B] a,b,c

✓ D] b,c

Solutions :

:अचानक झालेल्या बदलामुळे निर्दोष जनुकाचे सदोष जनुकात रूपांतर होऊन उद्भवणारे विकार:

Single gene Disorder. - सदोष जनुक योग्य प्रथिने तयार करू शकत नसल्यामुळे चयापचयाशी संबंधित अनेक विकार उद्भवतात.

Status : **Attempted**

Option Selected : 4

Status : **-0.25****Question No : 68**

मेगालोब्लास्टिक अॅनिमिया हा विकार----- या जीवनसत्त्वाच्या अभावामुळे होतो.

Answer Options :

✗ A] जीवनसत्व A

✓ C] जीवनसत्व B9 (Folic Acid)

✗ B] जीवनसत्व B7

✗ D] जीवनसत्व B3 (Niacin)

Status : **Attempted**

Option Selected : 1

Status : **-0.25****Question No : 69**

पुढीलपैकी-----हे मुक्त राहून नत्र स्थिरीकरण करणारे सुक्ष्मजीव आहेत (Free living Nitrogen Fixing Bacteria)

Answer Options :

✗ A] रायझोबिअम आणि न्होडोस्परिलम

✗ C] फ्रॅकिया

✓ B] रोडोसिडोमोनास आणि क्रोमॅटिसम

✗ D] वरीलपैकी सर्व

Status : **Attempted**
Option Selected : 4
Status : 1.00

Question No : 70

DNA च्या एका रेणूच्या अनेक प्रती तयार करण्यासाठी-----पद्धती वापरली जाते.

Answer Options :

- ✘ A] ब्लॉटिंग पेपर
✘ B] D.N.A. हायब्रिडायझेशन
✘ C] अँटोरेडिओग्राफी
✔ D] पॉलीमरेज चेन रिअॅक्शन

Status : **Attempted**
Option Selected : 2
Status : 1.00

Question No : 71

LAWYER हा शब्द किती प्रकार मांडता येईल?

Answer Options :

- ✘ A] 360
✘ B] 720
✘ C] 270
✔ D] 600

Solutions :

- LAWYER या शब्दात एकूण अक्षरे = 6
त्यामुळे तो 6! = 720 प्रकारे मांडता येईल.

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : 1.00

Question No : 72

एका शाळेत मुले आणि मुली यांचे प्रमाण 3:2 आहे. जर 20% मुले आणि 25% मुली यांना शिष्यवृत्ती मिळत असेल तर किती टक्के विद्यार्थ्यांना मिळत नाही?

Answer Options :

- ✘ A] 56
✘ B] 70
✔ C] 78
✘ D] 80

Solutions :

- मुले आणि मुली यांचे प्रमाण 3:2 आहे
समजा 300 मुले आणि 200 मुली आहेत
: शिष्यवृत्ती मिळालेली मुले = $300 \times 20/100 = 60$
शिष्यवृत्ती मिळालेल्या मुली = $200 \times 25/100 = 50$
यावरून, शिष्यवृत्ती न मिळालेली मुले = $300 - 60 = 240$
शिष्यवृत्ती न मिळालेल्या मुली = $200 - 50 = 150$
शिष्यवृत्ती न मिळालेली एकूण विद्यार्थी = $240 + 150 = 390$
त्यामुळे, $390 / 500 \times 100 = 78\%$ विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मिळाली नाही.

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : -0.25

Question No : 73

एका कॅम्पमध्ये 120 पुरुष किंवा 200 मुले यांना पुरेल इतके जेवण आहे. जर 150 मुलांनी जेवण केले तर शिल्लक राहिलेले अन्न किती पुरुषांना पुरवू शकेल?

Answer Options :

- ✘ A] 20
✔ B] 30
✘ C] 40
✘ D] 50

Solutions :

- 120 पुरुष 200 मुले

साधारण गट = $60 / 3 = 20$
 कॉलर बदल = $20 \times 2 = 40$ -----(I)
 स्लीवमध्ये बदलासाठी
 शर्टाचे गट = $60 / 4 = 15$
 स्लीवमधील एकूण बदल = $15 \times 3 = 45$ -----(II)
 मुळ ढाच्यात बदलासाठी
 शर्टाचे गट = $60 / 5 = 12$
 मुळ ढाच्यातील एकूण बदल = $12 \times 4 = 48$ -----(III)
 विधान (I),(II) आणि (III) वरून
 एकूण बदल = $40+45+48 = 133$

Status : **Attempted**
 Option Selected : **4**
 Status : **1.00**

Question No : 77

जर वस्तूच्या लेखी किंमती वर 10% कमीशन दिले तर 20% नफा होतो. जर कमीशन 20% दिले तर किती फायदा होईल?

Answer Options :

- A] 0.4 %
 B] 29/4%
 C] 25/2%
 D] 20/3%

Solutions :

- समजा वस्तूची लेखी किंमत 100 आहे
 10% कमीशन दिल्यावर वस्तूची
 विक्री किंमत = $100 - 10 = 90$
 म्हणजे विक्री 90 असली तरी 20% नफा होतो.
 खरेदी किंमत = $100 / (100 + \text{नफा}\%) \times \text{वि.किं}$
 $= 100 / 100 + 20 \times 90 = 100 / 120 \times 90$
 ख.किं = 75
 आता जर लेखी किंमतीवर 20% कमी
 दिले तर वि.किं = $100 - 20 = 80$
 नफा = वि.किं - ख.किं
 $= 80 - 75 = 5$
 % नफा = $5 / 75 \times 100 = 20 / 3\%$

Status : **Attempted**
 Option Selected : **2**
 Status : **-0.25**

Question No : 78

जर आयताच्या कर्णाची लांबी 17 से. मी आणि त्या आयताची परिमिती 46 से.मी असेल तर त्या आयताचे क्षेत्रफळ किती?

Answer Options :

- A] 529 cm²
 B] 289 cm²
 C] 240 cm²
 D] 120 cm²

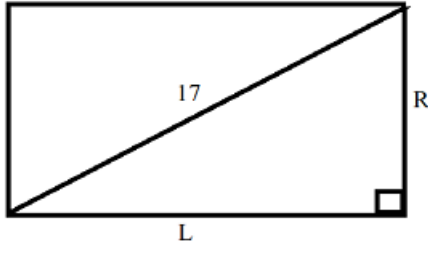
Solutions :

पायथागोरस प्रमेयानुसार,
 $L^2 + R^2 = (17)^2$
 $= 289$ ----- (I)
 आयताचे क्षेत्रफळ = लांबी $\times$ रुंदी
 $= L \times R$
 आयताची परिमिती = 2 (लांबी + रुंदी)
 $= 2 (L+R)$
 $= 46$

ज्याप्रमाणे,
 $(a+b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab$
 $(L+R)^2 = L^2 + R^2 + 2LR$
 $(23)^2 = 289 + 2LR$
 $529 - 289 + 2LR$

$$\angle LR = 240$$

$$LR = 120 \text{ cm}^2$$

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **1.00**

Question No : 79

एका माणसाने त्याच्या बागेत 15376 संख्यांचे रोपे अशा प्रकारे लावले की एका रांगेतील रोपांची संख्या ही रांगांच्या संख्येएवढी आहे तर रांगांची संख्या किती?

Answer Options :

✓ A] 124

✗ B] 126

✗ C] 134

✗ D] 144

Solutions :

रांगेतील रोपांची संख्या ही रांगांच्या संख्येएवढी आहे. याचा अर्थ एकूण संख्या ही दोघांचा गुणाकार असून, तो एक वर्ग होतो.

समजा, x = रांगेतील रोपांची संख्या

= रांगांची संख्या

$$x \times x = 15376$$

$$x^2 = 15376$$

$$x = 124$$

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 80

एका शहरात 40% लोक निरक्षर आहेत आणि 60% गरीब आहेत. एकूण श्रीमंतांपैकी 10 टक्के निरक्षर आहेत तर गरीब लोकांतील किती टक्के निरक्षर आहेत?

Answer Options :

✗ A] 36

✗ B] 40

✓ C] 60

✗ D] 90

Solutions :

- समजा, ह्या शहरात 100 लोक आहेत

$$\text{गरीब} = 60 \text{ श्रीमंत} = (100-60) = 40$$

$$\text{एकूण निरक्षर} = 40 \text{ (श्रीमंत + गरीब)}$$

$$\text{श्रीमंता मधील निरक्षर 10\%} = 40 \times 10 / 100 = 4$$

$$\text{गरिबातील निरक्षर} = 40 - 4 = 36$$

$$\% \text{ निरक्षर} = 36 / 60 \times 100 = 60$$

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 81

A आणि B हे दोन चेंडू सोने आणि तांबे यांना 7:2 आणि 7:11 या प्रमाणात मिश्रण करून बनवले आहे. आता जर A आणि B यांना वितळून एक तिसरा चेंडू C तयार केला तर त्यातील सोने आणि तांबे यांचे प्रमाण किती असेल?

Answer Options :

- ✗ A] 5:7
✓ C] 7:5

- ✗ B] 5:9
✗ D] 9:5

Solutions :

दिलेल्या माहितीनुसार

	चेंडू A	चेंडू B
सोने	7/9	7/18
तांबे	2/9	11/18

C मधील सोने = $(7/9 + 7/18) = 7/6$

C मधील तांबे = $(2/9 + 11/18) = 5/6$

सोने : तांबे = $7/6 : 5/6 = 7:5$

Status : **Attempted**
Option Selected : 3
Status : **1.00**

Question No : 82

पाईप A आणि B एका टाकीला अनुक्रमे 6 तास आणि 4 तासात भरतात, जर ते प्रत्येक तासाला एकाआड एक चालु केले आणि पाईप A पासून सुरुवात केली तर टाकी किती तासात भरेल?

Answer Options :

- ✗ A] 4
✓ C] 5

- ✗ B] 9/2
✗ D] 11/2

Solutions :

- A' चे एका तासातील काम = $1/6$

B' चे एका तासातील काम = $1/4$

(A+B) चे अनुक्रमे उघडल्यानंतर

2 तासांतील काम = $(1/6 + 1/4) = 5/12$

(A+B) चे 4 तासांतील काम = $5/6$

उरलेले काम = $1 - 5/6 = 1/6$

आता, $1/6$ एवढे उरलेले काम 1 तासात पूर्ण करू शकतो.

टाकी पूर्णपणे भरण्यासाठी लागणारा वेळ = $(4+1) = 5$ तास

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 83

एका 100 मीटर शर्यतीत, A हा B ला 25 मीटरने हरवू शकतो आणि B हा C ला 4 मीटरने हरवू शकतो. त्याच शर्यतीत A हा C ला किती मीटरने हरवेल?

Answer Options :

- ✗ A] 21
✓ C] 28

- ✗ B] 26
✗ D] 29

Solutions :

A : B = 100 : 75

B : C = 100 : 96

$A/C = A/B \times b/c = 100/75 \times 100/96 = 100/72$

A : C = 100 : 72

A हा C ला $(100-72) = 28$ मीटरने हरवू शकतो.

Status : **Attempted**
Option Selected : 4
Status : **1.00**

Question No : 84

1. चेंडू A च्या 7/9 भागात सोने आहे आणि 2/9 भागात तांबे आहे. 2. चेंडू B च्या 7/18 भागात सोने आहे आणि 11/18 भागात तांबे आहे. 3. दोन्ही चेंडूंचा एकत्रितपणे एक टाकी भरण्यासाठी लागणारा वेळ 7/6 तासांचा आहे. 4. टाकी भरण्यासाठी लागणारा वेळ किती?

1 त 101 या दरम्यान 3 न भाग जाणाऱ्या एकूण संख्या आणि 4 न भाग जाणाऱ्या एकूण संख्या यांच्यातील फरक किती?

Answer Options :

- ✘ A] 10
✘ C] 12

- ✘ B] 9
✔ D] 8

Solutions :

- 3 ने भाग जाणाऱ्या एकूण संख्या = $99 / 3 = 33$
4 ने भाग जाणाऱ्या एकूण संख्या = $100 / 4 = 25$
फरक = $33 - 25 = 8$

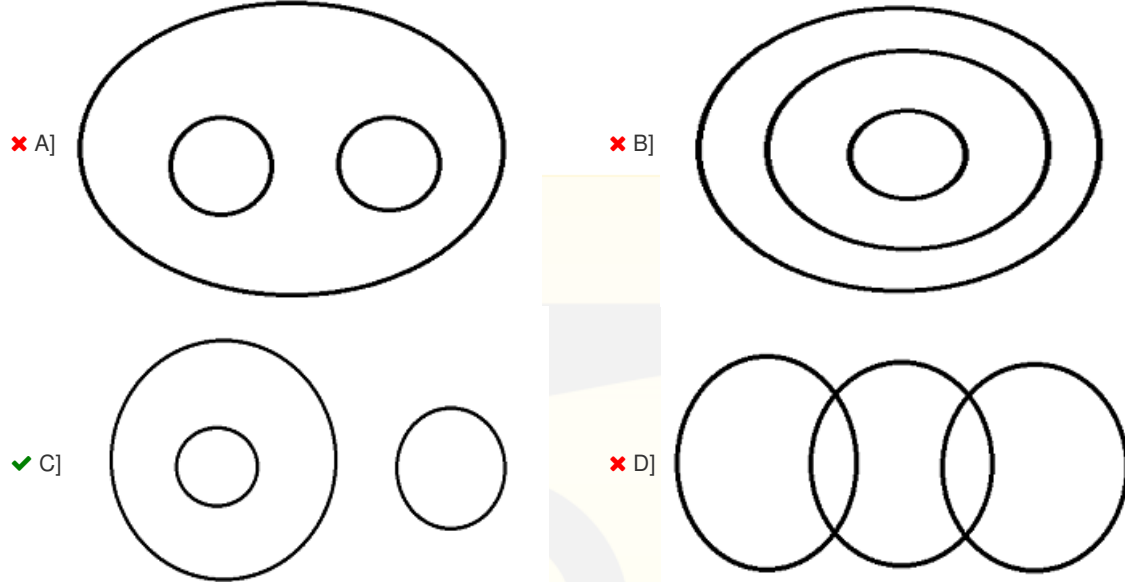
Status : **Attempted**
Option Selected : **3**
Status : **1.00**

Question No : 85

दिलेल्या सत्य परिस्थितीनुसार पर्यायांसाठी योग्य वेन आकृती ओळखा.

कबुतरे(Pigeons) , पक्षी(Birds), कुत्रे (Dogs)

Answer Options :

Solutions :

- कबुतरे हे पक्षी गटात येतील कुत्रे हे प्राणी गट म्हणजे वेगळ्या गटात बसतील.

Status : **Attempted**
Option Selected : **3**
Status : **1.00**

Question No : 86

केंद्रीय शिक्षण मंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांनी 1 जानेवारी 2022 रोजी 'पढे भारत ही किती दिवसांची वाचन मोहिम सुरु केली?

Answer Options :

- ✘ A] 50 दिवस
✔ C] 100 दिवस

- ✘ B] 76 दिवस
✘ D] 150 दिवस

Solutions :

- 100 दिवसांच्या या वाचन मोहिमेचा शुभारंभ राष्ट्रीय राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP) 2020 च्या अनुषंगाने करण्यात आला आहे पढे भारत अभियान बालवाटिका ते इयत्ता 8वी पर्यंत शिकणाऱ्या मुलांवर लक्ष केंद्रीत करेल.

Status : **Attempted**
Option Selected : **1**
Status : **1.00**

Question No : 87

खालीलपैकी कोणत्या चित्रपटाला 2022 चा गोल्डन ग्लोब 'उत्कृष्ट चित्रपट' पुरस्कार मिळाला?

Answer Options :

- ✓ A] द पॉवर ऑफ डॉग
✗ C] टिक, टिक बूम

- ✗ B] किंग रिचर्ड
✗ D] बिंग द रिकारडोस

Solutions :

- गोल्डन ग्लोब अवॉर्ड्स 2022 समारंभ अमेरिकन आणि आंतरराष्ट्रीय आणि अमेरिकन टेलिव्हिजन या दोन्ही चित्रपटांमधील उत्कृष्टतेची ओळख देण्यासाठी आयोजित करण्यात आला होता.
- हॉलिवूड फॉरेन प्रेस असोसिएशनने निवडलेल्या अमेरिकन टेलिव्हिजनमधील सर्वोत्कृष्ट तसेच 2021 मधील चित्रपटाचा हा वार्षिक कार्यक्रमाची 79 वी आवृत्ती होती. द पॉवर ऑफ द डॉग आणि वेस्ट साइड स्टोरी या दोन चित्रपटांनी प्रत्येकी 3 पुरस्कार पटकावले.

श्रेणी

सर्वोत्कृष्ट चित्रपट (नाटक)
सर्वोत्कृष्ट चित्रपट (संगीत किंवा विनोदी).
सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (नाटक)
सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री (नाटक)
सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (संगीत किंवा विनोदी)
सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री (संगीत किंवा विनोदी)
सर्वोत्कृष्ट सहाय्यक अभिनेता
सर्वोत्कृष्ट सहाय्यक अभिनेत्री
सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक

विजेते

द पॉवर ऑफ द डॉग
पश्चिम दिशेची गोष्ट
विल स्मिथ रिचर्ड विल्यम्स (किंग रिचर्ड)
निकोल किडमन (ल्युसिल बॉल)
जोनाथन लार्सन (अँड्र्यू गारफिल्ड टिक, टिक... बूम!)
राहेल झेगलर (मारिया वास्क्वेझच्या भूमिकेत वेस्ट साइड स्टोरीसाठी)
कोडी स्मिथ-मॅकफी (पीटर गॉर्डनच्या भूमिकेत द पॉवर ऑफ द डॉगसाठी)
एरियाना डीबोस (अनिताच्या भूमिकेत वेस्ट साइड स्टोरीसाठी)
जेन कॅम्पियन (द पॉवर ऑफ द डॉग)

Status : Attempted
Option Selected : 2
Status : 1.00

Question No : 88

2022 चा पदमविभूषण पुरस्कार खालीलपैकी कोणाला जाहिर झाला आहे ?

Answer Options :

- ✗ A] नटराजन चंद्रशेखरन
✗ C] सायरस पुनावाला

- ✓ B] प्रभा अत्रे
✗ D] सुलोचना चव्हाण

Solutions :

- 2022 च्या पदमविभूषण पुरस्काराचे मानकरी (एकुण 4)

1) डॉ. प्रभा अत्रे	कला	महाराष्ट्र
2) राधेशाम खेमका (मरणोत्तर)	साहित्य आणि शिक्षण	उत्तरप्रदेश
3) जनरल बिपिन रावत (मरणोत्तर)	नागरी सेवा	उत्तराखंड
4) कल्याण सिंग (मरणोत्तर)	सार्वजनिक सेवा	उत्तरप्रदेश

Status : Attempted
Option Selected : 3
Status : -0.25

Question No : 89

खालीलपैकी योग्य विधान ओळखा.

- अ) टाटा समूहाने 11 जानेवारी 2022 रोजी आयपीएलचे शिर्षक प्रयोजकत्व(Title Sponsor) मिळवले.
ब) टाटा समूहाच्या 670 कोटी रुपयांमध्ये 5 वर्षांसाठी हे प्रयोजकत्व प्राप्त झाले आहे

Answer Options :

- ✓ A] फक्त अ
✗ C] अ आणि ब दोन्ही

- ✗ B] फक्त ब
✗ D] दोन्हीही नाही

Solutions :

- टाटा समूहाला 2022 व 2023 अशा 2 वर्षांसाठी हे प्रयोजकत्व प्राप्त झाले आहे.

यापुर्वी चिनी मोबाईल कंपनी विवो'कडे (VIVO)आयपीएलचे शिर्षक 'प्रयोजकत्व होते

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 90

..... द्वारे 'शिक्षणाची वार्षिक स्थिती अहवाल' आयोजित केला जातो.

Answer Options :

- ✘ A] नीती आयोग
✔ C] NGO प्रथम

- ✘ B] महिला आणि बाल विकास मंत्रालय
✘ D] शिक्षण मंत्रालय

Solutions :

- अॅन्युअल स्टेटस ऑफ एज्युकेशन रिपोर्ट (ASER) हे वार्षिक सर्वेक्षण आहे ज्याचे उद्दिष्ट भारतातील प्रत्येक जिल्ह्यासाठी आणि राज्यासाठी मुलांची नोंदणी आणि मूलभूत शिक्षण पातळीचे विश्वसनीय अंदाज प्रदान करणे आहे.
- **ASER 2005 पासून भारतातील सर्व ग्रामीण जिल्ह्यांमध्ये दरवर्षी** आयोजित केले जाते. हे भारतातील सर्वात मोठे नागरिकांच्या नेतृत्वाखालील सर्वेक्षण आहे.
'प्रथम' या स्वयंसेवी संस्थेने याचे आयोजन केले आहे.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 91

नुकतेच बातम्यांमध्ये पाहिले गेलेले सुलतानपूर नॅशनल पार्क कोठे आहे ?

Answer Options :

- ✘ A] राजस्थान
✔ C] हरियाणा

- ✘ B] उत्तर प्रदेश
✘ D] बिहार

Solutions :

- सुलतानपूर राष्ट्रीय उद्यान (रामसर साइट) गुरुग्राम-झज्जर महामार्गावरील सुलतानपूर गावात, गुरुग्राम, हरियाणा पासून 15 किमी आणि भारतातील दिल्लीपासून 50 किमी अंतरावर स्थित आहे.
- पाणथळ जागा समृद्ध वनस्पती आणि प्राणी जीवन देते: ते रहिवाशांच्या 220 हून अधिक प्रजातींना आधार देते.
- हिवाळ्यातील स्थलांतरित आणि स्थानिक स्थलांतरित पाणपक्षी त्यांच्या जीवन चक्राच्या गंभीर टप्प्यांवर आहे.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **-0.25**

Question No : 92

पंतप्रधान नागरिक सहाय्य आणि आपत्कालीन परिस्थितीत मदत (पीएम केअर फंड)' संदर्भात पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) पीएम केअर फंडला सर्व परदेशी देणग्यांची छाननी आणि देखरेख करण्यापासून सूट आहे.
ब) भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षकांकडून या निधीचे ऑडिट केले जाते.
क) माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 अंतर्गत निधी सार्वजनिक प्राधिकरण नाही.

अयोग्य विधाने निवडा

Answer Options :

- ✘ A] ब आणि क
✘ C] अ आणि ब

- ✘ B] अ आणि क
✔ D] फक्त ब

Solutions :

- परदेशी योगदान आणि देणग्या फॉरेन कॉन्ट्रिब्युशन (रेग्युलेशन) ऍक्ट 2010 (FCRA) द्वारे नियंत्रित केल्या जातात ज्यासाठी नोंदणी आणि प्राप्त झालेल्या निधीचे नियमित दस्तऐवजीकरण आवश्यक असते; तथापि, निधीला FCRA च्या सर्व तरतुदींमधून सूट देण्यात आली आहे.
- पीएम केअर फंडाचे कॅगद्वारे ऑडिट केले जात नाही आणि त्याऐवजी भारत सरकारने थेट नियुक्त केलेल्या एका खाजगी पक्षाद्वारे त्याचे ऑडिट केले जात आहे.
- माहिती अधिकार कायदा 2005 सारख्या पारदर्शकता कायदांनुसार निधी हा "सार्वजनिक प्राधिकरण" नाही.

Status : **Attempted**

Option Selected : 1
Status : -0.25

Question No : 93

खालील विधाने विचारात घ्या .

- अ) PSLV हे तीन-टप्प्याचे प्रक्षेपण वाहन आहे ज्याचा पहिला टप्पा घन रॉकेट मोटर्स वापरून, दुसरा टप्पा द्रव रॉकेट इंजिन वापरून आणि तिसरा टप्पा स्वदेशी विकसित क्रायोजेनिक इंजिन वापरून आहे.
- ब) PSLV चा वापर पृथ्वी निरीक्षणासाठी उपयुक्त उपग्रह प्रक्षेपित करण्यासाठी केला जातो तर GSLV चा वापर संप्रेषणासाठी उपग्रह प्रक्षेपित करण्यासाठी केला जातो
- क) PSLV चा वापर उपग्रहांना भूस्थिर आणि भू-समकालिक कक्षे त ठेवण्यासाठी केला जातो, तर जीएसएलव्ही उपग्रहांना सूर्याच्या समकालिक कक्षेतही ठेवू शकतात.

योग्य विधाने निवडा.

Answer Options :

- ✗ A] फक्त अ
✗ C] फक्त क
✓ B] फक्त ब
✗ D] अ, ब आणि क

Solutions :

- PSLV हे चार-स्टेज प्रक्षेपण वाहन आहे ज्यामध्ये पहिल्या आणि तिसऱ्या टप्प्यात घन रॉकेट मोटर्स आहेत; आणि द्रव रॉकेट इंजिन वापरून दुसरा आणि चौथा टप्पा.
- PSLV पृथ्वीच्या संसाधनांच्या देखरेखीसाठी उपयुक्त उपग्रह प्रक्षेपित करतात तर जीएसएलव्ही मुख्यतः संप्रेषण उपग्रह प्रक्षेपित करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे
- PSLV चा वापर विविध उपग्रहांना जिओसिंक्रोनस आणि जिओस्टेशनरी कक्षांमध्ये प्रक्षेपित करण्यासाठी केला गेला आहे, जसे की IRNSS तारामंडलातील उपग्रह. हे 600 किमी उंचीच्या सूर्य-समकालिक ध्रुवीय कक्षापर्यंत 1,750 किलो पेलोड घेऊ शकते.

Status : Attempted
Option Selected : 2
Status : -0.25

Question No : 94

भारतातील रस्त्यावरील प्राण्यांसाठीची पहिली रूग्णवाहिका कोठे सुरु करण्यात आली आहे ?

Answer Options :

- ✓ A] चेन्नई
✗ C] पुणे
✗ B] हैदराबाद
✗ D] नागपुर

Solutions :

- भारतातील रस्त्यावरील प्राण्यांसाठीची पहिली रूग्णवाहिका चेन्नई येथे मार्च 2022 मध्ये सुरु करण्यात आली आहे.
- ब्लू कॉस ऑफ इंडिया आणि आंतरराष्ट्रीय प्राणी कल्याण संस्था 'Four Paw' यांच्या संयुक्त विद्यमाने ही रूग्णवाहिका सुरु करण्यात आली आहे.
- मद्रास उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीश डॉ. अनिथा समानथ यांनी या रूग्णवाहिकेचे अनावरण केले.

Status : Attempted
Option Selected : 4
Status : -0.25

Question No : 95

'प्रिया' विमानाविषयी पुढील विधानांमधून अयोग्य विधान शोधून काढा.

Answer Options :

- ✗ A] 'प्रिया' हे जगातील सर्वात मोठे मालवाह विमान होते.
✓ C] या विमानची निर्मिती 1945 मधे करण्यात आली होती.
✗ D] या विमानला उड्डानासाठी 6 वैमणिकांची आवश्यकता असते.
✗ B] रशियाच्या सैन्याने मार्च 2022 मध्ये युक्रेनमधील किव्ह विमानतळाजवळ केलेल्या हल्ल्यात 'अँतोनोव्ह एएन-225' किंवा 'प्रिया' हे मालवाह विमान उध्वस्त झाले.

Solutions :

- रशियाच्या सैन्याने मार्च 2022 मध्ये युक्रेनमधील किव्ह विमानतळाजवळ केलेल्या हल्ल्यात 'अँतोनोव्ह एएन-225' किंवा 'प्रिया' हे जगातील सर्वात मोठे मालवाह विमान उध्वस्त झाले.
गोत्सोमील या युक्रेनच्या हवाई तळावर 'प्रिया' (युक्रेनच्या भाषेत 'स्वप्न') विमान उभे होते.
- प्रिया विमानाविषयी :**
नाव : Antonov An- 225 / प्रिया
निर्मिती - 1985
मदुरा विमानतळासाठी 200 फूट 275 6 फूट

पत्राचा वस्तुमान एकूण लांबी 290 फूट 275.6 फूट
एकूण उंची - 59.5 फूट
माल वाहून नेण्याची क्षमता 1640 टन
उड्डाणासाठी आवश्यक वैमानिक - 16

Status : **Attempted**
Option Selected : 2
Status : **-0.25**

Question No : 96

मायग्रेषन ट्रॅकिंग सिस्टम अॅप विकसित करणारे ..... हे भारतातील पहिले राज्य बनले आहे.

Answer Options :

- ✘ A] केरळ
✘ C] तेलंगना
✘ B] कर्नाटक
✔ D] महाराष्ट्र

Solutions :

- वैयक्तिक विशिष्ट ओळख क्रमांकांद्वारे स्थलांतरित कामगारांच्या हालचालींचा मागोवा घेण्यासाठी वेबसाइट-आधारित मायग्रेषन ट्रॅकिंग सिस्टम (MTS) अनुप्रयोग विकसित करणारे महाराष्ट्र हे भारतातील पहिले राज्य बनले आहे.
- MTS प्रकल्पाचे उद्दिष्ट स्थलांतरित लाभार्थ्यांसाठी एकात्मिक बाल विकास सेवा (ICDS) ची सातत्य सुनिश्चित करणे , जसे की १८ वर्षांखालील मुले, स्तनदा माता आणि अंगणवाडी केंद्रांमध्ये नोंदणी केलेल्या गर्भवती महिलांसाठी आहे.
- स्थलांतरित कामगारांना त्यांच्या मूळ ठिकाणी परत येईपर्यंत ICDS ची पोर्टेबिलिटी राज्याच्या आत किंवा राज्याबाहेरील त्यांच्या गंतव्य जिल्ह्यांतील त्यांच्या कुटुंबासाठी पोर्टेबिलिटीची खात्री करण्यासाठी त्यांचा मागोवा घेतला जाईल.
- ICDS ही केंद्रीय पुरस्कृत योजना आहे जी महिला आणि बाल विकास मंत्रालयाने लागू केली आहे. हे 1975 मध्ये लाँच केले गेले.

Status : **Attempted**
Option Selected : 1
Status : **1.00**

Question No : 97

Google ने कोणत्या राज्य सरकारसोबत एका सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली ज्यामुळे डिजिटल अर्थव्यवस्थेचे फायदे येथील तरुण आणि महिला उद्योजकांपर्यंत पोहोचवले जातील.

Answer Options :

- ✔ A] तेलंगना
✘ C] महाराष्ट्र
✘ B] केरळ
✘ D] गुजरात

Solutions :

- Google ने तेलंगना सरकारसोबत एका सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली ज्यामुळे डिजिटल अर्थव्यवस्थेचे फायदे येथील तरुण आणि महिला उद्योजकांपर्यंत पोहोचवले जातील आणि अधिकृतपणे शहरातील तीन दशलक्ष स्क्वेअर फूट मुख्यालयाचे बांधकाम सुरु केले जाईल.
- मुख्य मुद्दे:**
या सामंजस्य करारावर तेलंगणाचे आयटी आणि उद्योग मंत्री केटी रामाराव उपस्थित होते.
पुढील दशकांसाठी, टिकाऊपणासह डिझाइन केलेले 3 दशलक्ष चौरस फूट ऊर्जा-कार्यक्षम कॅम्पस हे हैदराबादचे वैशिष्ट्य असेल.
त्याच्या संपूर्ण डिझाइनमध्ये, तीन दशलक्ष चौरस फूट रचना टिकाऊपणा आणि ऊर्जा कार्यक्षमता यांना प्राधान्य देते.
Google तेलंगणातील तरुणांना Google करिअर प्रमाणपत्रांसाठी शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यासाठी, डिजिटल, व्यवसाय आणि आर्थिक कौशल्य प्रशिक्षणाद्वारे महिला उद्योजकांना समर्थन देण्यासाठी आणि डिजिटल शिक्षण आणि शिक्षण साधने आणि उपायांसह शाळांचे आधुनिकीकरण करण्याच्या सरकारच्या प्रयत्नांना समर्थन देण्यासाठी Google त्याच्या विविध हातांद्वारे सरकारसोबत काम करेल.
यूएस स्थित कॉर्पोरेशन सहकारी प्रयत्नांचा एक भाग म्हणून सार्वजनिक वाहतूक आणि कृषी क्षेत्रात डिजिटल तंत्रज्ञानाचा वापर सुधारण्याच्या राज्य सरकारच्या प्रयत्नांना देखील समर्थन देईल.

Status : **Attempted**
Option Selected : 2
Status : **1.00**

Question No : 98

बातम्यांमध्ये दिसणारे इंडिया इंटरनॅशनल सेंटर (IIC) कोणत्या राज्यात/केंद्रशासित प्रदेशात आहे?

Answer Options :

- ✘ A] महाराष्ट्र
✘ C] गुजरात
✔ B] नवी दिल्ली
✘ D] मध्य प्रदेश

Solutions :

- राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी इंडिया इंटरनॅशनल सेंटर (IIC). नवी दिल्लीच्या हीरक महोत्सवी सोहळ्यात भाग घेतला.

विचारांच्या देवाणघेवाणीसाठी हे एक आंतरराष्ट्रीय व्यासपीठ आहे, ज्याची कल्पना सुरुवातीला जॉन डी रॉकफेलर III यांनी भारताचे तत्कालीन उपराष्ट्रपती डॉ. एस राधाकृष्णन यांना मांडली होती.
त्याची स्थापना 1958 साली झाली. जम्मू-काश्मीरचे माजी राज्यपाल एन.एन. वोहरा सध्या IIC चे अध्यक्ष आहेत.

Status : **Attempted**
Option Selected : **2**
Status : **-0.25**

Question No : 99

महाराष्ट्रातील रायगडमधील खारफुटीच्या पर्यावरणाच्या संरक्षणासाठी कोणत्या बहुराष्ट्रीय कंपनीने अनुदान देण्याची घोषणा केली आहे?

Answer Options :

- ✘ A] Microsoft
✔ C] Apple
✘ B] Google
✘ D] SpaceX

Solutions :

- **Apple Inc** ने महाराष्ट्रातील रायगड जिल्ह्यातील **2,400** हेक्टर खारफुटीच्या परिसंस्थेचे संरक्षण करण्याची घोषणा केली आहे. टेक दिग्गज कडून अनुदान घेऊन, अप्लाइड एन्व्हायर्नमेंटल रिसर्च फाउंडेशन (**AERF**) खारफुटीच्या जंगलाचे संरक्षण करण्यासाठी स्थानिक समुदायासोबत काम करेल.
ॲपलचे अनुदान **50-हेक्टर** क्षेत्रामध्ये खारफुटीच्या पुनर्स्थापनेला मदत करेल जिथे ते खराब झाले आहेत.
हे पोर्टेबल बायो-स्टोव्हचे वितरण देखील करेल जे लोकांना सरपणसाठी खारफुटी न कापता स्वयंपाक करू देते.

Status : **Attempted**
Option Selected : **1**
Status : **1.00**

Question No : 100

स्काय ब्रिज 721' हा जगातील सर्वात मोठा झुलता पूल कोणत्या देशात आहे?

Answer Options :

- ✔ A] झेक प्रजासत्ताक
✘ C] इंडोनेशिया
✘ B] व्हिएतनाम
✘ D] चिली

Solutions :

- 'स्काय ब्रिज 721', झेक प्रजासत्ताकमधील जगातील सर्वात मोठा झुलता पूल अधिकृतपणे पर्यटकांसाठी खुला करण्यात आला आहे.
- पदपथ जेसेन्की पर्वतांची दृष्टी प्रदान करतो. **721 मीटर किंवा 2,365 फूट लांबीचा** हा पूल दोन पर्वतरांगा जोडतो आणि **दरीच्या वर 312 फूट** लटकतो.
- नेपाळच्या बागलुंग परबत फूटब्रिजपेक्षा हा **154 मीटर लांब** आहे, ज्याने सर्वात लांब सस्पेंशन फूटब्रिजचा गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड केला आहे.